

Aan decentrale cao-partijen

Den Haag :5 december 2019
Ons kenmerk :S.A.19.54226 JM/JS
Uw kenmerk :
Betreft : Huisvesting arbeidsmigranten

Geachte heer, mevrouw,

De Stichting van de Arbeid vraagt in deze brief uw aandacht voor de huisvesting van arbeidsmigranten. Om redenen waarop hieronder wordt ingegaan, verzoekt zij u om - indien er in uw bedrijf/bedrijfstak veel arbeidsmigranten werkzaam zijn - in uw cao afspraken op te nemen die de kwaliteit van de huisvesting van arbeidsmigranten borgen.

Dit verzoek heeft al een langere voorgeschiedenis. In 2012 heeft een aantal betrokken werkgevers- en werknemersorganisaties samen met de VNG, individuele gemeenten, het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) en andere betrokken organisaties de *Nationale Verklaring voor de (Tijdelijke) Huisvesting van EU-Arbeidsmigranten* opgesteld. Hiermee beogen de ondertekenaars om kwantitatief en kwalitatief voldoende aanbod van huisvesting te realiseren op plaatsen waar dat kan en mag. De uitgangspunten hierbij zijn redelijke kosten voor de huurder en een kostendekkende exploitatie voor de verhuurder.

Na ondertekening van de *Nationale Verklaring* heeft een aantal hierbij betrokken partijen in 2013 de *Stichting Normering Flexwonen* (SNF) opgericht. Normering van huisvesting is immers van groot belang om een bodem te leggen in de kwaliteit van wonen van arbeidsmigranten.

De SNF beheert de registers van ondernemingen die aan de normen voor huisvesting van arbeidsmigranten voldoen en onderhoudt de normen. Organisaties die huisvesting voor arbeidsmigranten aanbieden, kunnen een certificaat behalen. Deze huisvestingslocaties worden vervolgens jaarlijks steekproefsgewijs gecontroleerd. Voldoet de huisvesting niet en worden gebreken niet snel hersteld, dan wordt de aanbieder van huisvesting uit het register uitgeschreven. Organisaties die inkopen bij SNF-geregistreerde ondernemingen kunnen zich ook laten registreren in het SNF-inhuur-register. Ook zij worden jaarlijks gecontroleerd. Als geconstateerd wordt dat niet alle ingekochte huisvesting van SNF-geregistreerde ondernemingen is betrokken, wordt de organisatie uit het register uitgeschreven.

SNF kent momenteel 626 aangesloten bedrijven en 14.559 huisvestingslocaties. Op deze locaties worden 92.150 mensen gehuisvest (peildatum 1 juli 2019).

In het onafhankelijk register is bij de start een aantal globale kwaliteitseisen vastgelegd. Dit betreft naast de eis van minimaal 10m² gebruiksoppervlakte per persoon (bewoners van een reguliere woning en wooneenheden hebben minimaal 12m² gebruiksoppervlak), eisen aan de veiligheid (brandveiligheid en blusmiddelen), hygiëne en voorzieningen zoals toiletten, douches, koelkastruimte en kookplaten. Daarnaast verplicht het keurmerk een gecertificeerde onderneming om maandelijks door te geven welke wijzigingen in het huisvestingsbestand zijn opgetreden. Voor meer informatie zie www.normeringflexwonen.nl.

Doel van dit alles is om partijen die te maken hebben met de huisvesting van arbeidsmigranten - gemeenten, werkgevers, werknemers, buurtbewoners - zekerheid te geven dat de huisvesting van arbeidsmigranten op orde is.

Echter, ondanks dit samenwerkingsverband en dit keurmerk is de huisvesting van arbeidsmigranten de afgelopen jaren in plaats van minder steeds meer onder druk komen te staan. In haar brief aan de Tweede Kamer getiteld *Stimuleringsaanpak Flexwonen*, d.d. 29 mei 2019, concludeert de minister van Binnenlandse Zaken dit ook. Door de krapte op de Nederlandse woningmarkt, onvoldoende aanbod van huisvestingslocaties voor arbeidsmigranten en de toenemende vraag naar personeel van het bedrijfsleven vormt het huisvesten van arbeidsmigranten zowel op het platteland als in de steden een steeds grotere uitdaging. Met als gevolg dat arbeidsmigranten hierdoor in toenemende mate in woonsituaties terecht dreigen te komen die van gebrekkige kwaliteit en/of onveilig zijn.

De Stichting van de Arbeid acht dit een onwenselijke ontwikkeling die gekeerd dient te worden. Het is belangrijk dat er bij tewerkstelling en huisvesting van arbeidsmigranten kwaliteitsnormen worden vastgelegd in cao's.

De Stichting van de Arbeid beveelt daarom cao-partijen aan deze kwaliteitsslag te maken door in hun cao op te nemen dat werkgevers, inleners en uitzenders van arbeidsmigranten huisvesting zullen aanbieden die voldoet aan het kwaliteitsniveau van SNF. In geval een avv-verzoek wordt ingediend, wordt aanbevolen ook dit onderwerp voor te dragen voor avv. Zij heeft daartoe onderstaande cao-afspraken geformuleerd.

1. *Indien de werkgever gebruik maakt van een uitzendbureau dat huisvesting aanbiedt aan uitzendkrachten die niet permanent in Nederland woonachtig zijn, dan verplicht de werkgever zich gebruik te maken van een uitzendbureau dat minimaal SNF-gecertificeerd is en opgenomen is in het register van de SNF.*
2. *Indien de werkgever zelf huisvesting aanbiedt aan werknemers die niet permanent in Nederland woonachtig zijn, dan zal hij ervoor zorg dragen dat de aangeboden huisvesting voldoet aan het kwaliteitsniveau van SNF.*

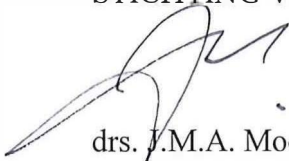
Deze aanbeveling is niet gericht aan de cao-partijen in de agrarische sector. In 2018 hebben sociale partners in deze sectoren voor de huisvesting van arbeidsmigranten in dienst van de werkgever het *Agrarisch Keurmerk Flexwonen* (AKF) afgesproken.

Vanwege de herkenbaarheid en het gebruikersgemak - waarmee zowel de individuele werkgever, de arbeidsmigrant als andere betrokken instanties zoals inspecties gediend zijn - hecht de Stichting van de Arbeid grote waarde aan een eenduidige normering voor het bewaken van de kwaliteitsgrenzen voor de huisvesting van arbeidsmigranten. De Stichting van de Arbeid acht het daarom onwenselijk dat naast de SNF en het AKF nog meer keurmerken met betrekking tot de huisvesting van arbeidsmigranten hun intrede doen.

Tot slot. Bovenstaande heeft betrekking op de kwaliteit van de huisvesting van arbeidsmigranten. Hiermee kan voorkomen worden dat malafide praktijken met betrekking tot huisvesting uw sector schaden. Daarmee is het probleem echter nog niet opgelost. Er is immers naast kwalitatief onvoldoende huisvesting ook sprake van een groot tekort aan huisvesting voor arbeidsmigranten.

Om dit probleem op te pakken, zal de Stichting van de Arbeid de ministers van BZK en Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) verzoeken alle betrokken partijen bij de *Nationale Verklaring* te activeren om opnieuw gezamenlijk werk te maken van het terugdringen van het tekort aan goede huisvestingslocaties voor arbeidsmigranten.

Met vriendelijke groet,
STICHTING VAN DE ARBEID

drs. J.M.A. Mooren
secretaris

Bijlage: brief aan ministers Van Veldhoven en Koolmees over verzoek om deelnemers aan Nationale Verklaring bijeen te roepen